

Hudba v období romantismu

Romantismus je umělecký sloh 19. století. Postavení skladatele se změnilo, nebyl zaměstnán ve službách panovníka jako v období baroka a klasicismu. Nebyl nucen skladat hudbu na přání svého nadřízeného, ale podle vlastních představ.

Velké oblibě se těšily koncerty, které se staly významnou součástí hudebního života. V koncertních síních hráli solisté, komorní soubory i větší orchestry.

V mnoha městech byly založeny hudební školy, které daly možnost měšťanským i venkovským dětem studovat hudbu u výborných učitelů.

Skladatelé při své tvorbě vycházeli z kultury svého národa. Náměty hledali v dějinách, obraceli se k národnímu pověstem a lidovým písni. Každý národ tak má odlišný hudební styl (národní školy). Cyklus symfonických básní Má vlast od Bedřicha Smetany je typickým příkladem české národní hudby.

Většina hudebních nástrojů dostala dnešní podobu. Klavír byl opatřen litinovým rámem, jeho zvuk se tak zesilil. Theobald Böhm svým systémem změnil na flétně velikost a umístění otvorů pro prsty, díky němu je hra jednodušší. Žestové nástroje využívají ventilový mechanismus. Pouze smyčcové nástroje se od doby baroka prakticky nezměnily.

Orchester měl 60 až 70 hráčů, mnozí skladatelé vyžadovali i početnější obsazení.

Hudba romantismu je plná nálad a citů. Skladatelé komponovali symfonie, koncerty, opery, velkou oblibu měla gramní hudba – vznikla symfonická báseň, skládaly se umělé písničky a v neposlední řadě fantazie a variace. V 19. století byly rozšířenými tanci polka, valčík, polonéza a mazurka.

V 19. století se stavěly rozlehlé koncertní sály, ve kterých se scházelo velmi početné obecenstvo. Také orchestry musely mít větší počet hráčů, aby jejich zvuk v tak velkém prostoru nezanikl. 7. února 1885 bylo slavnostně otevřeno Rudolfinum v Praze, o devět let později zde zahájila činnost Česká filharmonie.

První pianino bylo postaveno roku 1826, tuba v roce 1835 a v orchestru tak doplnila skupinu žestových nástrojů. Belgický nástrojář Adolf Sax si nechal roku 1846 patentovat saxofon.

Vídeňský vynálezce N. Mälzel, který sestavoval různé hračky hodiny, skřítky a obrazy, zhodnotil v roce 1816 kyvadlový přístroj, který dokázal přesně udávat tempo. Metronom dnes známe všechni a je nám velkým pomocníkem.

